

Ajuntament de Girona

Educació i Cultura

Recursos educatius.

Document 0/82.83.

LA CIUTAT I L'ESCOLA

1. L'Escola i la realitat.
2. L'Escola i el territori -la ciutat-.
3. Criteris de subvenció i de recolzament municipal.

1. L'Escola i la realitat.

Avui dia és admès per tothom que el procés de creixença dels nois ha de poder efectuar-se en contacte -com més ric millor- amb la realitat que l'envolta.

Aquest contacte amb la realitat es produeix ben naturalment quan l'escolaritat no era un fenòmen generalitzat en la vida dels nois i noies i ha anat esdevenint progressivament difícil a mesura que l'escola s'ha convertit en el marc normal i normatiu de la creixença i a mesura que la societat occidental ha anat convertint-se en quelcom progressivament més i més complex tan tecnològicament com institucionalment.

Malgrat tot, els nois continuen tenint necessitat de contacte amb les coses reals, i l'Escola ha de fer el possible per no apartar-los de la vida que es produsix al seu entorn. Això per un doble motiu:

1. La realitat permet de fer experiència de les coses, de les relacions i de les institucions.

Des dels primers moments, el corrent de l'Escola Activa defensà -i posteriorment demostrà- que l'experiència és prèvia a l'elaboració dels conceptes.

Els nois arriben a la conceptualització amb una eficàcia i una profunditat que són proporcionals a la riquesa de l'experiència en que es suporta.

2. La realitat -en la seva dimensió social: familiar, escolar, de barri, ciutadana, nacional- permet els nois i noies de prendre part en la vida de les diverses col·lectivitats en que són immersos.

Prendre part a la vida que el volta permet el noi d'aprendre a moure-s'hi, de trobar-hi el seu paper, d'esdevenir ciutadà.

Aquestes dues reflexions, l'una d'ordre estrictament pedagògic i l'altra d'ordre cívic, permeten de suggerir una consideració: la creixença dels nois s'efectúa en un territori, en un context material i social, i privar-lo d'aquest equival a mutilar el desenvolupament personal.

Aquest raonament pot eixampliar-se: l'Escola és situada en un territori -la ciutat i el merc natural en que aquesta s'assenta- i no pot prescindir-ne si es vol contribuir a la creixença global i harmònica dels seus alumnes. D'alguna manera pot dir-se que fer de mestre vol dir enseñar als nois a ésser capaces de dominar i de moure's en el seu medi ambient.

Si hom vol arribar a les darreres consecüències d'aquesta afirmació, apareix un horitzó de treball tan vast que hom dubta que a un mestre li sigui possible -amb horaris limitats, amb mitjans materials limitats- d'econseguir-ho; hom no pot pretendre com a mestre d'ajudar els nois a fer experiència de tot, a prendre part en tot i, a més a més, a raonar sobre tota aquesta experiència i transformar-la en conceptes.

Es per aquest motiu que l'Ajuntament de Girona és convençut que ha de fer als nois i a l'Escola aquelles aportacions que puguin contribuir a que s'acomplixi l'imprevisible apropiament entre els nois i la seva ciutat. L'aportació de l'Ajuntament es centra de moment en dos camps:

- d'una banda, un esforç incipient d'intervenció prop dels pares que creuen de sensibilitzar-los -allà on cal- respecte del que vol dir "ésser nen", créixer, aprendre ... aquest esforç ha de donar uns resultats a mig termini:
 - és probable que els pares vagin entenent millor què és el que es fa a l'Escola,
 - és probable que els pares tendeixin a implicar-se progressivament en l'educació dels seus fills més enllà dels límits de la convivència domèstica

- d'altra banda, un esforç de creació d'una xarxa de Recursos educatius que serveixin a la finalitat de facilitar el contacte entre els nois -des de la seva classe i amb el seu mestre- i la realitat ciutadana;
- anuests recursos són de dues menes:
- sis equipaments per a l'estudi del medi ciutadà en el sentit més ample:
 - l'Aula de la Natura
 - el Taller de Història -en projecte per a 1983-
 - el Taller d'Art -també en projecte-
 - els "fascicles" de la sèrie Viure la Ciutat
- les xarxes de suport a diverses activitats de caire artístic, creatiu, de lleure o extrasscolar:
 - el Cant Coral,
 - els Cicles de Concerts,
 - els Cicles de Cinema,
 - els tallers i la setmana del Teatre,
 - la Mostra de Plàstica,
 - les festes
 - etc.

Si l'Ajuntament ha emprès anuest esforç -que no pertany a les seves competències enteses en un sentit restrictiu- és perquè creu que també pertoca als poders públics locals de fer efectives aquelles condicions que han de permetre el desenvolupament de la legalitat vigent, des de les finalitats que la Constitució estableix per al sistema educatiu fins al seu desenvolupament concret en Lleis -com és el cas de l'Estatut de Centres- o disposicions de menor rang -programacions vicents dels cicles inicial, mitjà i superior-.

I és, amés a més, perquè creu que l'àmbit local és aquell des del que els problemes -encara que amb menor generalitat- són contemplats amb més precisió i, per tant, poden ésser abordats en les seves coordenades més concretes.

En anuest sentit, doncs, l'Ajuntament de Girona preten de recolzar la inserció de l'educació en el seu context concret,

la ciutat. I el recolza pensant que, d'aquesta manera, dona suport a l'experiència de la realitat per part dels nois -i, per tant, a un enriquiment dels processos de raonament- i dona igualment suport a la inserció cívica i a la responsabilitat ciutadana.

2. L'escola i el territori -la ciutat-.

Per bé que es produeixi una certa reiteració en la reflexió precedent, voldriem inventariar ràpidament els aspectes del territori urbà mostrant de quines formes -o mitjançant quins recursos- és possible de passar-hi els nois en contacte.

2.1 El territori en un sentit estricto.

2.1.1 El marc natural (el paisatge).

- Treballs a l'Aula de la Natura
 - Itineraris i estacions d'observació a la Vall de St. Daniel, la Devesa (des.82) i als rius Ter i Onyar (des.82). 250 fitxes de treball.
 - Taller i laboratori de Ciències
 - Terraris amb espècies en observació (gen.83).
 - Exposició Gèa, Flora i Fauna de la Vall de St. Daniel (a l'Associació de Naturalistes).
 - I les col·leccions que virgin fent els visitants de l'Aula.
- Sortides a altres indrets de les comarques gironines.

2.1.2 La ciutat.

- L'assentament i l'aprofitament del paisatge (Taller de Història, gener 83).
- Les principals artèries de la ciutat (id.).
- El creixement de Girona al llarg de la Història (id.).
- Els barris. Els pobles assimilats. El problema de la segregació (id.).
- Els serveis de l'Ajuntament a tots els ciutadans (id.).

2.2 La societat (la vida a Girona).

2.2.1 Les institucions (Taller de Història, gener 83).

2.2.2 Les associacions ciutadanes (id., gener 84).

2.2.3 La vida ciutadana.

- manifestacions culturals i artístiques: música (Corals d'Escola i Cicles de Concerts), plàstica (Mostra de Plàstica), cinema (Cicles de Cinema), festives (Fires, Nadal, Carnestoltes).
- La vida del barri: participació de l'Escola mitjançant les seves pròpies creacions.

3. Criteris de subvenció i de recolzament municipal.

Ja ha estat dit que l'Ajuntament de Girona vol realitzar aquella acció que permet els nois d'inserir-se més i millor en la realitat i, conseqüentment, és disposat a aportar-hi aquells recursos materials que siguin dins de les seves possibilitats presupostàries.

Els criteris rectors d'aquesta acció són els següents:

1er. L'Ajuntament no vol emprendre accions pel seu compte. Al contrari, creu que allò que li pertoca és recolzar les iniciatives dels mestres i dels pares, emmarcant-les, si es el cas, en una perspectiva àmplia que contempli el conjunt de la ciutat.

Aquesta perspectiva és la que intenta d'ofrir en el document present i en el titolat "Recursos Educatius" (Document 1/82.83). En aquests documents s'estableix un marc general -teòric en el cas d'aquest document i concret en el cas de l'altre- que expressi quines són les vies d'acció que considera més adequades.

En tot cas, però, la iniciativa ha de sorgir dels ciutadans concrets, siguin pares o mestres, o de la institució Escola.

2on. L'Ajuntament no vol discriminir cap escola i si reparteix de forma desigual el seu suport és precisament per fer efectiu el dictat de la Constitució de fer efectiva la igualtat dels ciutadans en l'accés a la cultura i a la participació. S'ha d'entendre, doncs, que en la circunstància present,

una distribució justa dels ajuts implica una atenció preferent a aquells nens que creixen en situacions menys favorables.

- 3er. A fi i efecte que pugui contemplar-se en conjunt l'ajut que l'Ajuntament ofereix a una escola s'ha confaccionat una encuesta en la que s'hi pot recollir el conjunt de demandes de cada Escola i quantificar-les.

Sobre la base de la resposta de l'Escola a aquest document, l'Ajuntament tindrà una conversa amb el Director o amb la persona en qui aquest delegui a fi d'arribar a un pla d'ajut pel curs 1982-83.

- 4rt. En el moment de pronunciar-se sobre el seu suport a una activitat de l'Escola, l'Ajuntament donerà prioritat a aquelles activitats que:

1. Comportin una aproximació entre l'Escola i la vida de la ciutat: exposicions, cèntrides o representacions teatrals de portes obertes, anada a manifestacions ciutadanes, etc.
2. Implementin un major arraigament dels nois a la ciutat i al país -donant preferència al contacte amb la ciutat o amb els indrets del país que hi són més propers, però que l'àmbit d'acció de l'Ajuntament és pròpiament la ciutat-.

- 5è. L'Ajuntament té uns límits pressupostaris.

D'una banda hi ha uns límits quantitatius que no poden sobrepassar-se. D'altra banda hi ha uns límits que són dictats pels criteris de racionalitat que s'ha donat a l'hora d'administrar i de distribuir els recursos públics - que són de tots-.

En aquest sentit, doncs, l'Ajuntament no podrà:

1. Excadir els límits acordats amb cada Escola més que en una petita proporció de reserva que es fixaran en cada cas i que oscil·laran entorn del 10% de les despeses acordades.
2. Permetre l'assignació per part de l'Escola dels recursos públics a finalitats diferents de les acordades.